

na dotyčné důvody napadeného rozsudku. Dodati jest, že také vzhledem k ustanovení §u 378 obč. zák. námitka ta nemůže obstáti. Pokud dovolatelka vytýká, že nebyla žaloba zamítnuta jako předčasná, nelze ani této její výtce (§ 503 č. 4 c. ř. s.) přisvědčiti. Předčasnost žaloby odůvodňuje žalovaná firma tím, že byla ve vyrovnání a že podle docíleného vyrovnání pohledávka žalobkyně za kamna není ještě celá splatná a, pokud splatnost nastala, že příslušná kvota byla žalobkyni zaplacená. K tomu však správně uvedl odvolací soud, že vylučovacích práv se vyrovnání nedotýká (§ 11 vyr. ř.), tudíž nedotklo se ani nároku žalobkynina a předčasnost žaloby z důvodu vyrovnání tvrditi nelze.

Čís. 6349.

Náležitosti §u 31 knih. zák. vyžaduje se pouze k povolení knihovního vkladu na základě listiny podepsané plnomocníkem, ale ku platnosti plné moci ku zcizení nemovitosti zapsané v pozemkové knize stačí všeobecné náležitosti §u 1008 obč. zák.

Plnou moc lze odvolati i konkludentním činem.

(Rozh. ze dne 7. října 1926, Rv I 671/26.)

Majitelka domu čp. 547 udělila dne 8. března 1919 své matce Josefě K-ové plnou moc, notářem ověřenou, by, kdykoli za dobré uzná, jménem jejím prodala její domek, smlouvu právoplatně za ni podepsala, kupní cenu přijala a kvitovala. Této plné moci zmocnitelka nikdy neodvolala, aniž prohlásila, že již nepiati. Josefa K-ová prodala smlouvou trhovou ze dne 27. srpna 1924 domek jménem zmocnitelky žalobcům za kupní cenu 12.000 Kč; smlouvu tuto jménem zmocnitelky podepsala a kupní cenu přijala. Žádost žalobců za knihovní vklad práva vlastnického na koupený jimi domek byla zamítnuta z důvodů obsažených v čís. 5001 sb. n. s. Žalobou, o níž tu jde, domáhali se kupitelé na majitelce domu čp. 547 vydání listiny, způsobilé ku vkladu vlastnického práva na dům čp. 547. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Správně uvedl prvý soud, že žalovaná zmocnila svou matku Josefu K-ovou způsobem předepsaným v § 1008 obč. zák. ku prodeji domu čp. 547, tudíž zvláštní na určitý druh obchodů znějící plnou mocí, a že Josefa K-ová, prodávši vzhledem k tomu, že plná moc doposud odvolána nebyla, řečený domek žalobcům, zavázala podle § 1017 obč. zák. žalovanou tak, jako by byla uzavřela žalovaná tuto smlouvu sama, a že jest proto povinna vydati jim listinu, na základě níž by žalobci mohli se státi knihovními vlastníky domku, by tak smlouva byla uskutečněna. Vyhověv žalobnímu návrhu posoudil soud své stolice věc zcela správně po stránce právní, neboť ustanovení § 31 knih. zák., jak z celého jeho znění je zřejmo, upravuje pouze formální stránku listin ku vkladu způsobilých, nečiní však listiny tyto neplatnými, nevyhovují-li všem náležitostem § 31 knih. zák. Plná moc daná žalovanou matce její Josefě K-ové zůstává platnou dle § 1008 obč. zák. a právem uvedl prvý soud, že není plná moc ve smyslu tohoto §u vystavená nijak časově obmezena. Vzhledem k tomu tedy, že § 31 knih. zák. upravuje pouze formální stránku plné moci, nemůže, jak žalovaná mylně za to má,

derogovati všeobecnému ustanovení § 1008 obč. zák. o zmocnění. Vývody odvolatelky týkají se pouze toho, proč vklad práva vlastnického nebyl povolen, netýkají se však sporné části a zůstávají tedy bezpředmětnými. Jest pravda, že zmocnitel může — »dle libosti« — plnou moc odvolati, avšak jest patrné, že výraz tento má znamenati tolik co »kdykoliv«, neboť, mluví-li zákon o »odvolání« plné moci, tu patrně má na mysli výslovné odvolání, neboť těžko si představiti konkludentní činy, ze kterých by šlo nade vší pochybnost na jevo, že se jimi plná moc odvolává. Takovým konkludentním činem rozhodně nemůže býti, že žalovaná a matka její Josefa K-ová vedly nebo spolu vedou rozhořčeně právní spor, následkem něhož srdečný poměr žalované k matce se zkalil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelka napadá odvolací rozsudek pro vadnost řízení a nesprávné posouzení právní (§ 503 čís. 2 a 4 c. ř. s.). Ale domnívá se neprávem, že plná moc ke zcizení nemovitosti zapsané v knize pozemkové vyžaduje ke své platnosti náležitosti § 31 knih. zák. Odvolací soud správně dovodil, že náležitostmi těch je potřebí jenom k povolení knihovního vkladu na základě listiny, podepsané plnomocníkem, ale ku platnosti plné moci jinak stačí všeobecné náležitosti §u 1008 obč. zák., jež stačí dle §u 35 knih. zák. a §u 438 obč. zák. k povolení knihovního záznamu i ke zcizení domku. Tomu názoru nevadí ustanovení §u 431 a 432 obč. zák., jak to plyne z ustanovení §u 438 obč. zák. a §u 35 knih. zák., kdyžž záznam lze spraviti buď sporem nebo vkladním prohlášením. Zákon knihovní v tomto směru doplňuje ustanovení občanského zákoníka pro případy vkladu, ale nezrušil ustanovení § 1008 obč. zák. vůbec, nýbrž vytkl v § 31 jen nový požadavek pro plnou moc při povolování v k l a d u, ponechav všeobecné ustanovení § 1008 obč. zák. pro platnost plné moci pro případy jiné, zejména i pouhého záznamu. Ovšem nemá odvolací soud pravdu v tom, že by se k odvolání plné moci vyžadovalo výslovného prohlášení, ježto prý si lze těžko představiti čin konkludentní, jímž se plná moc odvolává. Takovým činem konkludentním mohla by býti po případě taková dispozice s domem se strany zmocnitelovy, která by znemožnila zmocněnci prodej. Ze zákona samého nelze vyčísti, že by pro odvolání plné moci nemělo ustanovení § 863 obč. zák. platnosti. Ale přes to není pouhá okolnost, že zmocnitelka byla plnomocnicí žalována o zaplacení dluhu, jednak žádným jednáním z m o c n i t e l č i n ý m, zejména pak ne takovým, z něhož by beze všech pochyb se dalo souditi, že žalovaná zmocnitelka plnou moc odvolala, i když se nehledí k tomu, co uvedli o důvodu plné moci té žalobci. Žalovaná neuvedla určitých svých činů, z nichž by se dalo bezpečně souditi, že plnou moc k prodeji domku chtěla odvolati. Proto nebylo třeba připouštěti důkazy o napjatém poměru žalované k její matce a řízení není proto vadné pro jich neprovedení (§ 503 č. 2 c. ř. s.). Nebyla-li plná moc odvolána, nemá významu, zda se žalobci o napjatém poměru dozvěděli, jejich vědomost nebo zaviněná nevědomost by měla podle § 1026 obč. zák. význam jen

tehdy, kdyby se týkala odvolání plné moci a plná moc tedy skutečně byla vypovězena. Tu však sama Josefa K-ová potvrdila, že plná moc vypovězena nebyla.

Čís. 6350.

Soudní výpověď z místností najatých erárem (poštovní správou), jest doručiti finanční prokuratuře, nikoliv příslušnému úřadu (ředitelství pošt a telegrafů).

(Rozh. ze dne 7. října 1926, Rv II 455/26.)

Žalující obec dala poštovní správě půlletní soudní výpověď ku dni 30. června 1926, z místností najatých v domě žalobkyně. Výpověď byla doručena dne 1. ledna 1926 ředitelství pošt a telegrafů. K námitkám eráru ponechal procesní soud první stolice výpověď v platnosti, odvolací soud ji zrušil v podstatě proto, že byla doručena opožděně.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Podle § 564 c. ř. s. musí příkaz, daný k výpovědi soudem, odpůrci vypovídající strany podle § 562 c. ř. s. býti doručen podle předpisů platných pro doručování žalob (§§ 106, 107 a 108 c. ř. s.). Podle § 2 I čís. 1 min. nařízení ze dne 9. března 1898 čís. 41 ř. zák. a vládního nařízení ze dne 4. června 1919, čís. 313 sb. z. a n. jsou jenom finanční prokuratury oprávněny zastupovati stát ve sporném řízení, a mohou žaloby s právní účinností podle § 105 c. ř. s. doručeny býti pouze jim. Tvrdila-li tedy žalovaná strana již v námitkách, že výpověď neměla zníti na ředitelství pošt a telegrafů v Brně, nýbrž pouze na finanční prokuraturu v Brně jako jediné oprávněnou zástupkyni státu ku přijetí výpovědi, tvrdila-li, že ku právoplatnému doručení výpovědi vůbec nedošlo, pokud se týče, vzhledem ku stěhovací lhůtě 30. června 1926, doručení finanční prokuratuře nestalo se včas, je správným právní závěr odvolací stolice, že výpověď doručena byla opožděně, a že proto je ke lhůtě v ní zvolené bezúčinná. Je při tom lhostejno, že odvolací soud míní, že výpověď byla správně doručena ředitelství pošt a telegrafů v Brně dne 1. ledna 1926 a to podle § 105 c. ř. s. zákonitě, čehož ovšem nelze schváliti. Rozhodujícím je, že odvolací soud i tuto výpověď považoval za opožděnou.

Čís. 6351.

Rozsudek proti firmě kupce jednotlivce má právní účinnost jen proti kupci jednotlivci, jenž byl majitelem firmy v době podání žaloby, třeba se napotom firmy vzdal (firma byla vymazána z obchodního rejstříku).